

**SILLAMÄE KULTUURI -JA HUVIKESKUSE
FLÖÖDI PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA**

ERIALA	FLÖÖT
NOMINAALNE ÕPPEAEG ÕPPEAASTA. ÕPPEKAVA MAHT	7 aastat: noorem aste 4 aastat, vanem aste 3 aastat. Ühes õppeaastas 35 nädalat, vaheajad üldhariduskoolidega samal ajal. Õppetunni pikkus 45 minutit. Õppekava maht kokku 1750 tundi
ÕPPETÖÖ KEEL	eesti keel ja vene keel
KINNITAMINE	Direktori käskkirjaga
VASTUVÕTMISE TINGIMUSED	Vanus üldjuhul vähemalt 7 aastat ja sisseastumiskatsete edukas sooritamine. Vastuvõtutingimused kehtestatakse vastuvõtueeskirjadega.
ÕPPEKAVA ÜLDEESMÄRGID	Õpilase loomevõimete, loovuse kavakindel arendamine, muusikateoreetiliste algteadmiste ja flöödimängu tehniliste oskuste edasiandmine, muusikalise materjali tutvustamine, ülevaate andmine muusikaloost ning oskuse arendamine õpitut seostada. Professionaalseks muusikaõppeks ettevalmistuse andmine. Toetada õpilase huvi muusika ja musitseerimise vastu, arendada musitseerimisoskust flöödil nii solisti kui ansamblimängijana Laiendada muusikalist silmaringi ja eneseväljendusoskust. .
ÕPPEKAVA ÕPIVÄLJUNDID	• Orienteerub muusikaloos ja seostab omandatud muusikaalaseid teadmisi; • On omandanud elementaarsed teadmised solfedžos, vormiõpetuses ja harmoonias; • On omandanud flöödimängu elementaarsed oskused musitseerimiseks solistina või ansamblis, osates analüüsida nii oma kui ansambli koosmängu . • Tunneb lavalise kultuuri- ja koostöö aluseid; • On omandanud valmisoleku erinevate muusikastiilide esituste teadlikuks kuulamiseks (kontserdipubliku kasvatamine)
HINDAMINE	Hindamiskorra alusel
LÕPETAMISEL VÄLJASTAVAD DOKUMENDID	Lõputunnistus ja hinneteleht

FLÖÖDI PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA

1.Õppesisiu

Flöödiõppe ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö flöödieriala põhiõppes. Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud muusikahuvilistele õpilastele, kes on huvitatud instrumentaalmuusikast ja selle praktilisest väljundist – flöödimängust. Silmas on peetakse maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

2.Õppetöö korraldus

2.1. Õppetöö peamiseks vormiks on kontakttund (1 akadeemiline tund kestab 45 minutit).

2.2. Õppetöö vormiks võivad olla veel lahtine tund, e-tund, iseseisev õpe, konkurss, esinemine, töötuba, laager, kontserdikülastus, ekskursioon jms.

2.3. Õppetöö sisaldab pidevat iseseisvat tööd, individuaalsed õpiülesanded kirjeldatakse e-päevikus Stuudium.

2.4. Õppetöö toimub järgmistes kooliastmetes:

- noorem aste (1.-4. klass);
- vanem aste (5. -7. klass);
- lisa-aastad (soovi korral).

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

2.5 Ained ja nädalatundide arv:

(õppetunni pikkuseks on 45 minutit)

Aine\klass	I	II	III	IV	V	VI	VII	Lisa-aasta
Flööt	2	2	2	2	2	2	2	2
Solfedžo	2	2	2	2	2	2	2	2
Muusikalugu			1	1	1	1	1	
Koosmäng	1	1	2	2	2	2	2	
Individuaalne lisaaaine (nt kitarr jne)			1	1	1	1	1	1

3. Õppe eesmärgid

3.1. Muusikalise eelhariduse omandamine, arvestades õpilase individuaalseid võimeid, eripära, arengut, iseseisvust, omaalgatust, aktiivsust:

- flöödimängu põhialuste omandamine;
- muusikahuvi tekitamine, selle hoidmine ja süvendamine;
- analüüsimisoskuse ja muusikalise maitse arendamine;
- iseseisva töö oskuste kujundamine;

- muusikaalaste teoreetiliste, praktiliste teadmiste omandamine flöödi tehnilistest võimalustest olenevalt
- loovuse arendamine;
- rütmide, astmetaju, muusikalise mälu, fraseerimise arendamine;
- isikupärase väljendusstiili kujundamine;
- koosmusitseerimise ja improviseerimisoskuse arendamine.

3.2. flöödi ainekava toetab õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust flöödiõppes; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- tegevuspädevus – luua tegevuseesmärgi ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi flöödimängu alal; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd;
 - väärtuspädevus – suutlikkus tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega ja inimese looduga;
- enesemääratluspädevus – oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi flöödiõppe end isiksuseks;
- ainepädevus – kujuneb flöödiõppe kaudu läbi 2 astme saavutatud õpitulemuste alusel.

4. Õpitulemused ja hindamine

4.1. Flöödiõppe ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksuseks, kes:

- mõtleb loovalt;
- oskab flöödi õppimist eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- suudab valida mängitavat ja esitatavat repertuaari vastavalt omandatud tasemele;
- on järjepidev, harjutab igaks tunniks iseseisvalt;
- oskab teha iseseisvat tööd, on valmis koostööks;
- suudab analüüsida oma mängu ja koosmusitseerimist; omab teadmisi esinemiskultuurist (õigeaegne kohaletulek, lavale minek, lavalt tulek, laval käitumine, esinemisriietus jms).

4.2 Õppimise käigus analüüsib ja hindab õppur õpitavat ning edukus sõltub õppuri oskusest õppida. Õpetaja on õpitegevuse kavandaja ja looja ning õppimistahtmise innustaja. Õpetaja töötab ametijuhendi alusel;

- Hindamine on osa kooli õppeprotsessist, et motiveerida õpilast sihikindlalt õppima, anda õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanematele teavet õppimise käigust ja määratleda õpilase individuaalsed õpitulemused. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid, on oma hindamisjuhend;
- Hindamine teenib eelkõige õppuri individuaalse arengu eesmärgi. Õpetaja saab hindamise kaudu oluliselt suunata õppuri positiivse minapildi kujunemist.

- **Hindamine** toimub numbriliselt 5-palli süsteemis. Kasutatakse + ja – v.a. aastahinde puhul. Hindamine toimub jooksva õppimise arvestamisel;
 - kokkuvõttev hindamine toimub I ja II poolaasta lõpus;
 - hindeline üleminekuarvestus erialas toimub iga õppeaasta lõpus;
 - eksamihinded pannakse vanema astme (VII klass) lõpus;
 - õpitulemuste kokkuvõttev hindamine on aluseks tunnistuste väljaandmisel õppekava nõuete täitmise ja kooli lõpetamise kohta;
 - koolis rakendatav hindamissüsteem sisaldab positiivseid („5", „4", „3") ja negatiivseid („2", „1") hindeid. Õpilase üleviimine õppeaastalt järgnevale toimub positiivsete hinnete alusel;
 - Koolivälise arvestusliku hindamise üks vorme on regionaalsed ja üleriigilised ning rahvusvahelised konkursid ja festivalid. Samal poolaastal vähemalt regionaalsel konkursil edukalt osalenud õpilane (I, II, III koht) ei pea hindelisel esinemisel ja üleminekuarvestusel osalema (v.a IV ja VII klassi eksam) ja tema hindeks loetakse 5 (väga hea).

1. FLÖÖDI PÕHIÕPPE NOOREMA ASTME AINEKAVA (I-IV õppeaasta)

Flöödimängu õppimist võib alustada 7-9 aastaselt. Õppur peab alustama õpinguid korraliku pilliga, mis on vaba ja kõlava tooni saavutamise eelduseks. Õpetaja tutvustab õppurile instrumendi kokkupaneku õigeid võtteid ja pilli hooldamist. Sõltuvalt õppuri kasvust ja füüsilistest eeldustest on soovitav esialgu kasutada kõverhuulikuga pilli, mis aitab vältida kehahoius ja sõrmede töös liigseid pingeid ning sellega seoses hiljem tekkida võivaid probleeme mängutehnika arengus. Kõverhuuliku puudumisel sobib ettevalmistavaks pilliks plokkflööt, millel mängides saab juba varakult arendada lapse rütmi- ja muusikatunnetust, artikulatsiooni, fraseerimist, noodilugemist, vormitaju ning mingil määral ka hingamist ja sõrmetehnikat.

Õppeplaani koostamisel lähtuda ainekavas toodud nõuetest, kuid sellesse võib teha aastate lõikes vajalikke korrekture, arvestades õpilase muusikalisi võimeid ja individuaalset arengut ning õpetaja pedagoogilisi oskusi.

Heade õppetulemuste saavutamise eelduseks on metoodiliste õigete mänguvõtete omandamise järjepidevus. Puhkpillide sealhulgas flöödimängu õpetamise juures tuleb pöörata peatähelepanu alljärgnevale:

- keha ja käte pingevaba hoid;
- sõrmede ja keele koostöö;
- õige hingamistehnika omandamine;
- pingevaba tooni tekitamine;

- diafragma toe kasutamine;
- flöödi häälestamine;
- puhas intonatsioon ja selle parandamise võtted mängu ajal;
- fraseerimine ja vabalt musitseerimine;
- lihtsamate strihhide kasutamine;
- enese kuulamine

I õppeaasta

Õppetöö sisu:

Mänguõpetus algab esimesest oktaavist (d1-c3). Õppeaasta jooksul mängib õpilane erineva karakteriga lihtsamaid palasid (rahvalaulud, lastelaulud või klassikalised laste palad) ja lihtsamaid harjutusi või etüüde. Heliredelid ühe märgini. Štrihhid: non legato, legato, staccato, legato strihiga trioolarpedžo, 2 etüüdi, 10 pala.

Tasemenäited:

W.A. Mozart Mai laul

J. Brahms Hällilaul

S. Aavik Heinale

Lastelaulud, rahvalaulud

E. Luha – Flöödiõpik algajatele.

1996.

J. S.

Bach –

Koraal

J.

Haydn -

Arietta

F. Schubert - Valss

Hindeline esinemine kaks korda II poolaastal.

Üleminekuarvestus (kevad) – õpilane esitab 2 erineva karakteriga pala peast.

II õppeaasta

Õppetöö sisu:

Juhtida õppuri tähelepanu õigele pillihoiule ja hea kõla saavutamisele. Saavutada vaba toon diapasonis c1 – f3. Hingamine viia sõltuvusse muusikalistest fraasidest.

Heliredelid kuni kahe võtmemärgini . Põhikolmkõla pikk kuju nii detaches, legatos, staccatos, lisanduvad trioolid.

Tasemenäited:

F. J. Haydn Andante

R. Rodgers Minu lemmikud

W.A. Mozart Karjuse laul

P. Tšaikovski - Vana prantsuse
lauluke Ch. W. Gluck - Tants

W. A. Mozart -Aria ooperist
"Võluflööt"

Hindeline esinemine kaks korda poolaastas.

Tehniline arvestus toimub 1 kord poolaastas. Esitatakse 1 duur ja 1 moll kõigist õpitud helistikest ning üks etüüd läbimängitud etüüdidest.

Üleminekuarvestus (kevad) – õpilane esitab 2 erineva karakteriga pala peast.

III õppeaasta

Õppetöö sisu:

Jälgida, et õppur mängiks pilli pingevabalt. Helistikud kuni kolme märgini. Diapasoon c1-g3. Kromaatiline helirida üle ühe oktaavi. Õpitakse tegema pala analüüsi (helistik, taktimõõt, vorm). Kolmandal õppeaastal peab õpilane ära õppima duur- ja mollheliredelid kuni ühe märgiga oktaavi kohta, kahe non legato ja legatostrihiga trioolarpedžo, kuni kahe märgiga 1,5 oktaavi kohta 2 etüüdi, 15 pala.

Õpilane peab tundma kõiki palas esinevaid muusikalisi termineid (tempod, dünaamika). Suurem tähelepanu enese kuulamise oskuse arendamisele, intonatsioonipuhtusele, õigele fraseerimisele ja pala emotsionaalsele esitusele. Õpilane alustab koosmängu orkestris või ansamblis.

Tasemenäited:

L.van Beethoven. Saksa tants

P. J. Hannikainen Menuett

A. Hatšaturjan. Andantino

Ch. W.Gluck - Gavott balletist
"Don Juan"

A. Corelli - Prelüüd ja Gavott

D. Šostakovits - Tants

"Balletisüdist"

G. F. Händel - Bourree

Hindeline esinemine kaks korda poolaastas.

Tehniline arvestus toimub 1 kord poolaastas. Esitatakse 1 duur ja 1 moll kõigist õpitud helistikest ning üks etüüd läbimängitud etüüdidest.

Üleminekuarvestus (kevad) – õpilane esitab 2 erineva karakteriga pala peast.

IV õppeaasta

Õppetöö sisu:

Pöörata pidevat tähelepanu õigele pillihoiule ja hea tooni saavutamisele. Helistikud kuni nelja märgini, kahes tempos erinevate strihhidega; D7 duurides, >VII7 mollides. Tutvustada õppurile triooli ja sünkooopi ning erinevaid melisme. Põgus tutvumine suurvormiga.

Repertuaar laieneb tänapäeva helikeelega atonaalsesse muusikasse.

Diapasoon c1-a3. Õpilane jätkab koosmängu orkestris, ansamblis.

Tasemenäited:

S. Dodgson Marionette

J. Field. Nokturn

F.J. Gossec. Gavott

F. Schubert - Serenaad

D.Šostakovitš - Valss-skertso

Hindeline esinemine kaks korda poolaastas.

Tehniline arvestus toimub 1 kord poolaastas. Esitatakse 1 duur ja 1 moll kõigist õpitud helistikest ning üks etüüd läbimängitud etüüdidest.

Noorema astme eksamil tuleb esitada 2-3 erineva karakteriga pala peast.

VANEM ASTE (V-VII õppeaasta)

Eesmärgid: Anda õpilasele arenguks mitmekülgseid võimalusi. Mängida erinevates ansamblites ja orkestrites ning valmistada ette edasiõppimiseks. Puhas intonatsioon, kaunis toon, ladus tehnika, muusikateoste väljendusrikas esitamine.

V õppeaasta

Õppetöö sisu:

Õppetöö toimub tehnilise täiustamise suunas. Tähelepanu suunata pingevabale, väljendusrikkale, intonatsioonilt puhtale ja tehniliselt korrektsele mängule. Õppuri esinemiskindluse saavutamiseks osaleda kontserttegevuses ning erinevate ansamblite ja

orkestrite töös. Repertuaar laieneb suurvormidele. Helistikud kuni viie märgini erinevate strihhidega (detache, staccato ja segastrihhid). Lisandub kromaatileine heliredel. Tutvumine topelt-staccatoga. D7 pika arpedžona duuris; >VII7 pika arpedžona mollis.

Tasemenäited:

J. Vanhal - Sonaat
E. Grieg - Norra tants
E. Grieg Kevad
R. Lätte Rõõm ilusast päevast
C. Saint-Saens Luik
J. Denver Annie's song

Hindeline esinemine kaks korda poolaastas.

Tehniline arvestus toimub 1 kord poolaastas. Esitatakse 1 duur ja 1 moll kõigist õpitud helistikest ning üks etüüd läbimängitud etüüdidest.

Üleminekuarvestus (kevel) – õpilane esitab 2 erineva karakteriga pala peast.

VI õppeaasta

Õppetöö sisu:

Töö toimub tehnilise täiustamise suunas. Pidev töö igapäevaste harjutustega mängutehnika arendamiseks ja tooni kujundamiseks. Repertuaar laieneb vanamuusika ja levimuusika žanrisse. Levimuusikas tutvutakse ka džässilike rütmide ja strihhide eripäraga (stiili küsimused ragtime'is ja swingis). Topeltstakaatot kasutatakse palades, etüüdides ja heliredelites.

Helistikud kuni kuue märgini. D7 pika arpedžona duuris; >VII7 pika arpedžona mollis. Kromaatileine helirida. Strihhid – legato, detache, stakaato ja segastrihhid (rütmie varieeritakse).

Tasemenäited:

F.J Gossec Tamburiin
J. Sibelius Romanss
C. Debussy Linalakk tütarlaps
J.Massenet. Meditatsioon
J.S.Bach – Ch.Gounod. Ave
Maria
G. Ph. Telemann - Sonaadid
G.F. Händel - Sonaadid

Hindeline esinemine kaks korda poolaastas.

Tehniline arvestus toimub 1 kord poolaastas. Esitatakse 1 duur ja 1 moll kõigist õpitud helistikest ning üks etüüd läbimängitud etüüdidest.

Üleminekuarvestus (kevad) – õpilane esitab 2 erineva karakteriga pala peast.

VII õppeaasta

Õppetöö sisu:

Kõige seniõpitu viimistlemine ja süvendamine ning kõigis registreis vaba ja kõlava tooni saavutamine. Õpilane peab mängima valikuliselt kaks varem õpitud duur- ja mollheliredelit, 4 etüüdi, 10 pala, lugema noodist, harjutama ansamblimängu.

Õppeaasta lõpuks peab õpilane mängima üha duur- ja ühe mollheliredeli, ühe etüüdi, 2 pala. Muusikakooli sisseastumiseksamite programm:

1. Üks duur- ja üks mollheliredel arpedžoga, dominantseptakord pöördega.
2. Üks etüüd.
3. Suurvormi pala
4. Kaks pala.

Õpilane oskab määrata või muuta iseseisvalt strihhe, fraase ja põhjendada neid. Aasta jooksul õpitakse: eksami kava; 1-2 atonaalset või džässiliku kallakuga pala (ragtime, swing). Kõik helistikud. Vaba toon ulatuses C1-C4. Tutvumine frullatoga.

Tasemenäited valikuks:

E. Noblot Meloodia

H. Eller 3 pala flöödile (Aasal, Jõel, Orus)

C. Debussy Paadis

C. Debussy. Väike neeger

Fr.Schubert. Ave Maria

A.Dvorak. Humoresk

C. Ph. Telemann - Sonaadid

A.Vivaldi - Sonaadid

Hindeline esinemine kaks korda poolaastas.

Tehniline arvestus toimub 1 kord poolaastas. Esitatakse 1 duur ja 1 moll kõigist õpitud helistikest ning üks etüüd läbimängitud etüüdidest.

Lõpueksam: suurvorm või selle osa ja 2 erineva karakteriga pala peast.

LISA-AASTA

Eesmärgid: täiustada õpilase tehnilisi ja muusikalisi pillimängu oskusi. Valmistatakse ette õpilast edasiõppimiseks. Iga õpilane õpib tema jaoks koostatud õppekava järgi ning osaleb kooli kollektiivides ja ühistegevustes.

Põhinõuded:

Väljendusrikas musitseerimine

Tehniline vabadus

Puhas intonatsioon

Teoste sisu lahti mõtestamine

Õppetöö sisu: Nõudlikum repertuaar. Arendada edasi õppuri mängutehnilisi, väljenduslikke ja toonikujunduslikke oskusi (vibraato õppimine, topeltkeeles kasutamine kiiretes repetitsioonides, frullato). Tutvustada keerukamaid rütmifiguure ja harvemesinevaid taktimõõte (s.h.sega-ja vahelduvtaktimõõte). Mängida 4 pala, neist 1-2 suurvormi või selle osa ning 6 etüüdi.

Nõuded tehnikale: Korrata ja viimistleda seni õpitud heliredeleid.

Tasemenäited:

C. Debussy Clair de lune

C. Reinecke Ballaad

J. S. Bach Sonaat Es-duur; e-moll

Eksami nõuded lisa-aasta lõpetamisel

Eksameid ega arvestusi ei kohaldata. Kokkuvõttev hindamine.

SOLFEDŽO AINEKAVA

Eesmärgid

Solfedžo eesmärgiks on arendada õppurites muusikalist kirjaoskust, analüüsivõimet, intoneerimise täpsust, sisemist kuulmist.

Aine õpetamise käigus arendatakse õppurites oskusi:

- astmetaju arendamine, astmete tabamine;
- heliredelite laulmine;
- noodist laulmine, transponeerimine, taktiviipamine;
- intervallide tajumine, mitme häälsuse arendamine;
- rütmisilpide omandamine ja rütmi tajumine;
- meloodia, rütmi, vormi, akordide, dünaamika, laadi, intervallide analüüs;
- meloodilise ja rütmidiktaadi kirjutamine;
- improviseerimine meloodia, rütmi ja saatepartiides;
- itaaliakeelsete tempo, dünaamika jt. muusikaliste oskussõnade tundmine.

NOOREMASTE (I-IV õppeaasta)

Maht tundides: 2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Eesmärgid: rütmiõpetus, laaditaju arendamine, duur ja moll helistikud kuni 4 määrgini, intervallid, akordid - toonika kolmköla pöörded, põhikolmkölad, D7 lahendusega.

I õppeaasta

- noodijoonestik, nootide asukohad noodijoonestikul - tähtnimed - viiuli ja bassivöti - noodivälvused ja pausid - tervenoot kuni kuueteistkümnendiknoot.
- taktimöödud 2/4, 3/4, 4/4 ja taktiviipamise skeemid.
- duur ja moll helilaad - toonika kolmköla, püsivad ja ebapüsivad astmed, juhtheli
- duudid C, F, G, D ja loomulikud mollid a, d, e. Mõiste: paralleelhelistikud.
- diees, bemoll, bekaar.,
- eeltakt, kaanon, sekvents, transponeerimine, varieerimine, improvisatsioon. - diktaat ja rütmidiktaat pikkusega 2 - 4 takti.

II õppeaasta

- punkteeritud rütmid
- kahe määrgiga duur ja moll helistikud
- heliredeli ehitus
- püsivad ja ebapüsivad astmed lahendusega
- põhiaslmed ja põhikolmkölad
- molli kolm kuju - intervallid- p.1, p.8, p.5, p.4, s.3, v.3, s.2, v.2,
- suuline ja kirjalik diktaat 4 takti
- rütmidiktaat 4 takti
- transponeerimine, improvisatsioon

III õppeaasta

- taktimööd 3/8; taktiviipamine
- kolme määrgiga duur ja moll helistikud
- toonika kolmköla pöörded - põhikolmkölad - intervallid
- s.6, v.6, ning s.7, v.7 lahendusega
- intervallide pöörded (lahendused)
- suuline ja kirjalik diktaat 4 takti, rütmidiktaat 4 takti.

IV õppeaasta

- taktimöödud 3/8 ja 6/8, taktiviipamise skeemid

- nelja märgiga duur ja moll helistikud
- toonika kolmkõla pöörded
- põhikolmkõlad - D7 lahendusega
- kõik lihtintervallid
- rütmid - trioool ja süngoop
- diktaat 4 takti - rütmidiktaat 4 takti

Noorema astme lõpueksam

Kirjalik

- diktaat 2/4 või 3/4 taktimoodus (4 takti).
- rütmidiktaat 2/4 või 3/4 taktimoodus (4 takti).
- kuulamine: lihtintervallid, duur- ja mollkolmkõlad (harmooniliselt ja meloodiliselt), D7 lahendusega duuri ja molli.
- ehitamine: intervalli määramine, intervalli ehitamine üles ja alla. Helistikus põhikolmkõlade ja toonika kolmkõla pöörete ehitamine, akordi määramine. D7 ehitamine ja määramine helistikus ja noodist. Heliredeli ehitamine, helistikule paralleelhelistiku ja võtmemärkide leidmine

Suuline:

- harjutuse helistikus heliredeli, toonika kolmkõla pöörete, põhikolmkõlade ja D7 (lahendusega) laulmine.
- rütmiharjutus

VANEM ASTE (V-VII õppeaasta)

Eesmärgid: suurendatud ja vähendatud intervallid, põhikolmkõlade pöörded, dominantseptakordi pöörded, juhtseptakordid ja II7 lahendusega duuris ja mollis. Harmooniline duur. Neljahäälsed järgnevused.

V õppeaasta

- 6/8 taktimõõdus kuueteistkümnendiknoodid.
- trioool, süngoop, pidekaar
- viie märgiga duur ja moll helistikud
- põhikolmkõlade pöörded
- lihtintervallid.
- intervallide, järgnevuste kuulamine ja laulmine
- >5, < 4, >VII lahendusega duuris ja harmoonilises mollis
- harmoonilised järgnevused 4-8 takti
- noodist laulmine, diktaat, rütmidiktaat

VI õppeaasta

- pidekaarega rütmid
- 6/8 taktimõõdus punkteeritud rütmid
- kuue märgiga duur ja moll helistikud
- harmooniline duur
- põhikolmkõlad harmoonilises duuris
- $>7, < 2$ lahendusega harmoonilises duuris ja harmoonilises mollis
- kromaatilised läbiminevad ja abihelid
- mõisted: kaldumine ja modulatsioon
- V7 pöörded lahendusega duuris ja harmoonilises mollis
- neljahäälsed harmoonilised järgnevused V7 pööretega - noodist laulmine ja diktaat üksikute kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega.

VII õppeaasta

- keerukamad sünkoobid ja pidekaarega rütmid
- seitsme märgiga duur ja moll helistikud
- v. VII7 põhikujus lahendusega duuris ja $>VII7$ põhikujus lahendusega harmoonilises duuris ja harmoonilises mollis
- II7 põhikujus lahendusega duuris
- I7 põhikujus duuris
- kaldumine ja modulatsioon
- alteratsioon ja kromatism
- noodist laulmine ja diktaat kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega

Lõpueksam

Kirjalik:

- diktaat 2/4, 3/4, 4/4, või 6/8 taktimõõdus (4-8 takti).
- intervallide ja akordide kuulamine melodiliselt ja harmooniliselt (lihtintervallid, duuri ja molli kolmkõla pöörded, $>VII$, I7, II7, $>VII7$, v. VII7 ning V7 ja pöörded ilma lahenduseta)
- intervallide, akordide ehitamine ja lahendamine antud helistikus või antud noodist ning intervallide, akordide määramine ja lahendamine.
- tähtharmonia noodistamine

Suuline:

Harjutuse helistikus:

- heliredeli laulmine
- põhikolmkõlade laulmine
- V7 ja pöörete laulmine koos lahendusega
- rütmiharjutus

LISA-AASTA

Eesmärgid: õpitud helistike, intervallide ja akordide kordamine. II7 pööretega, VII7 ja >VII7 pööretega. Duuri ja harmoonilise molli täielik funktsionaalne süsteem.

- keerukamad sünkoobid ja pidekaared
- sega- ja vahelduv taktimõõt
- duur ja moll helistikud kuni seitsme määrgini.
- II7 pööretega
- kõrvalastmete kolmkõlad, II6
- katkestatud kadents
- kaldumine ja modulatsioon, I järgu sugulushelistikud
- kromaatile duur ja moll
- diatoonilised laadid, pentatoonika duuris ja mollis.
- harmoonilises duuris >5 II astmelt lahendusega v.3
- harmoonilises duuris >II→I6 ja <VI→I64 - liitintervallid
- noodist laulmine ja diktaat
- kromaatilised helid, kaldumine, modulatsioon
- 2- hääline diktaat

MUUSIKALUGU

Maht tundides: 1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

Eesmärk: Omandada muusika põhimõisted ja nende kasutamise oskus; anda ülevaade Õhtumaade muusika ajaloost, näha seoseid kaasaegse muusikaga ja ka eriala repertuaariga; arendada teadlikku muusika kuulamise ja analüüsimise oskust; avardada õpilase üldkultuurilist silmaringi ja olla abiks edaspidiste teadlike valikute tegemisel selles valdkonnas. Muusikalugu algab õppekavas III õppeaastast.

NOOREMA ASTE (III-IV õppeaasta)

III ja IV õppeaasta

Sissejuhatav teema. Muusikaloo sisu. Muusikaline heli, selle omadused. Muusika väljendusvahendid: meloodia, harmoonia, rütm, tempo, dünaamika, tämber, register, faktuur. Muusikapala analüüs muusika väljendusvahendite põhjal.

Eesti rahvamuusika. Rahvalaulud. Rahvapillid ja pillilood. Rahvatantsud.

Vokaalmuusika. Häälerühmad. Soololaul. Ansamblid. Koorid, nende koosseis.

Instrumentaalmuusika. Pillide ajalugu. Sümfoniaorkestri pillid pillirühmade kaupa. Pillid, mida tavaliselt sümfoniaorkestri põhikoosseisus ei esine. Instrumentaalansamblid ja –orkestrid.

Instrumentaalmuusika lühizanrid. Etüüd, nokturn, marss, prelüüd jm.

Tantsud. Ajaloolised tantsud. Tantsusüit. Peotantsud. Karakteritantsud. Ballett.

Lavamuusika. Muusika sõnalavastuses. Oper. Rock-oper. Operett. Muusikal.

/Kirikumuusika. Missa, reekviem, oratoorium, passioon, kantaat./

Helitööde ülesehitus, muusikaline vorm. Kahe- ja kolmeosaline vorm. Liht- ja liitvorm.

Variatsioonid. Rondo. Sonaadivorm.

Programmiline muusika.

C.Saint-Saëns "Loomade karneval"

S.Prokofjev "Petja ja hunt"

B.Britten „Orkestrijuh“

E.Grieg "Peer Gynt"

M.Mussorgski "Pildid näituselt"

P.Tšaikovski "Aastaajad" („Neli heldet haldjat“) – pillide kinnistamine

P.Tšaikovski „Laste album“ („Võluvitsa vägi“) – muusikateose vormi analüüsi kinnistamine

/A.Vivaldi "Aastaajad"/

VANEM ASTE (V-VII õppeaasta)

V õppeaasta

Õhtumaade muusikalugu.

Eellugu:

-Vanakreeka muusika. Keskaeg:

- romaani ja gooti stiil;
- gregooriuse laul, organum;
- rüütli laul; - keskaja pillid.

Renessanss:

- ajastu üldisloomustus, võrdlus keskajaga;
- motett, missa;
- uued ilmalikud laululiigid, madrigal; - Orlandus Lassus, G.P.da Palestrina; - renessansiajastu pillid ja tantsud.

Barokk:

- ajastu üldisloomustus, võrdlus renessansiga;
- Cremona viiulimeistrid;
- ooper, oratoorium, passioon, kantaat;
- sonaat, kontsert, süit, fuuga, inventsioon, prelüüd;
- tantsud – menuett, gavott, allemande, courante, sarabande, gigue;
- fuuga vorm;
- A.Vivaldi, J.S.Bach, G.F.Händel.

Klassitsism:

- ajastu üldisloomustus, võrdlus barokiga;
- 4 klassikalist instrumentaalžanri: sonaat, instrumentaalkontsert, keelpillikvartett, sümfoonia;
- sonaadivorm;

- opera seria, opera buffa, singspiel, reekviem; - J. Haydn; - W. A. Mozart; - L. van Beethoven.

VI õppeaasta

Romantism:

- ajastu üldiseloostus, võrdlus varasemate stiilidega;
- soololaul, väikepalad, sümfooniline poeem, operett, ballett;
- F. Schubert – laulutsüklid, sümfooniad;
- F. Chopin – etüüdid, prelüüdid, poloneesid, masurkad, valsid;
- R. Schumann – klaverimuusika, laulud;
- F. Mendelssohn;
- J. Brahms;
- H. Berlioz;
- heliloojad virtuoosid - F. Liszt, N. Paganini;
- 19.saj. ooper, operett, ballett – G. Rossini, G. Verdi, G. Puccini, R. Wagner, G. Bizet, J. Strauss;
- rahvuslikud koolkonnad – A. Dvorak, E. Grieg, J. Sibelius, M. Glinka, ‘ M. Mussorgski, P. Tšaikovski.
- hilisromantism - R. Strauss, G. Mahler.

Modernism:

- impressionism – C. Debussy, M. Ravel;
- ekspressionism - atonaalsus, dodekafoonia, A. Schönberg.

VII õppeaasta

Neoklassitsism:

- I. Stravinski, B. Britten, C. Orff, S. Prokofjev, D. Šostakovitš.

Põhja-Ameerika muusika: - G. Gershwin, sümfooniline džäss; - muusikal.

Avangardism: - J. Cage.

Minimalism: - S. Reich, Ph. Glass.

Postmodernism: - A. Pärt, J. Adams.

Eesti muusika.

Muinasaege kuni 19. sajand:

- varased teated muusikakultuurist Eestis. Eesti rahvusliku muusikakultuuri tekkimine 19. sajandi keskel:

- laulu- ja mänguseltsid; - esimesed üldlaulupeod.

Eesti rahvusliku heliloomingu teerajajad: A. Saebelmann-Kunileid, A. Thomson, F. Saebelmann, D. O. Wirkhaus, K. A. Hermann.

Esimesed kutselised muusikud-heliloojad: M. Härma, K. Türnpu, J. Kappel, A. Läte.

Heliloojate II põlvkond: R. Tobias, A. Kapp, M. Saar, C. Kreek, H. Eller.

Heliloojate III põlvkond: E. Aav, E. Tubin, G. Ernesaks.

Heliloojate IV põlvkond: E. Mägi, V. Tormis, E. Tamberg, J. Rääts, A. Pärt. Kaasaegne eesti muusika: E-S. Tüür, H. Tulve, T. Kõrvits, J. Reinvere, P. Uusberg.

KOOSMÄNGU AINEKAVA

(KLAHVPIILLID, KEELPIILLID, PUHKPIILLID, LÖÖKPIILLID, RAHVAPIILLID, SAATEKLASS, SAATE KUJUNDAMINE, LAUL, ANSAMBLID, ORKESTRID)

Ainekava kehtib kõikide õppeaastate kohta.

Maht tundides: 1-2 tundi nädalas

Õppetöö eesmärk:

- arendab õpilase silmaringi;
- saab kasutada kõike põhipillitundides õpitut;
- aitab kaasa erialalisele arengule;
- pakub õpilastele rõõmu koosmuusitseerimisest;
- ühiste huvidega eakaaslastega koos tegutsemine annab hea impulsi pilliõppimiseks;
- annab kogemuse osaleda muusikalises meeskonnatöös;
- arendab õpilaste muusikalist kuulmist, rütmitaju, rütmitunnetust;
- koosmäng aitab arendada dünaamikat, häälestust ja rütmilist koospüsimist ;
- arendab tähelepanu jagamist – oma partiid mängides tuleb samaaegselt kuulata ka teisi;
- õpilase loovuse ja improvisatsioonioskuse arendamine; • aitab kasvatada tulevasti muusikasõpru ja kontserdipublikut;
- lihtsama vormianalüüsi omandamine.

Õppetöö sisu:

Koosmäng üht või erinevat liiki pillidega;

Noodilugemise oskuse ja stiilitunnetuse arendamine;

Repertuaar:

Valitakse vastavalt õpilaste tehnilisele tasemele. Alustatakse lihtsamatest paladest liikudes järjest nõudlikuma kava poole, järgides õpilaste individuaalset ja muusikalist arengut. Igal õppeaastal mängida 4-5 erineva karakteriga pala, millest vähemalt 2 pala poolaastas esitada kontsertidel.

Õppeaine lõpphindamine

Hindamine toimub 5-pallisüsteemis. Kokkuvõttev hindamine poolaasta lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.

Hindamine toimub 5-pallisüsteemis, kokkuvõttev hindamine poolaasta lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.

LISAAINE AINEKAVA

Lisaaine kuulub valikuliste õppeainete hulka ning selle õppimine sõltub eelkõige õpilase soovist ning õpetamise võimalustest. Lisaainena on võimalik õppida kõiki Hi õppekavas nimetatud instrumente ja muusikalisi õppeaineid.

Lisaaine õppimisega saab üldjuhul alustada muusikakooli 3. õppeaastal ning jätkata kõikides vanuseastmetes kuni muusikakooli lõpetamiseni.

Maht tundides on 1 tund nädalas.

Õppetöö eesmärgid

- Laiendab muusikalist silmaringi ning süvendab huvi muusika vastu;
- arendab noodilugemisoskust ning oma muusikalisi võimeid;
- saab esinemiskogemusi;

Õppetöö sisu

Instrumendi/aine tundmaõppimine ja praktiseerimine:

Pilliõppe puhul valida võimalikult mitmekülgne repertuaar lähtudes õpilase võimetest ning edasisest soovist ja perspektiivist.

Hindamine toimub 5-pallisüsteemis, kokkuvõttev hindamine poolaasta lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.

